

Plenum

Torsdag 7.5.2026 kl. 16.00

2.4. Muntlig fråga om äldreomsorgen (Oskari Valtola saml)

Muntligt spörsmål MFT 75/2026 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Valtola, varsågod.

Debatt

16.31 **Oskari Valtola kok:** Arvoisa herra puhemies! Alkuviikosta paljastuneet epäkohdat suomalaisessa palvelutalossa ovat järkyttäviä. Tällaista ei saa tapahtua Suomessa. Kokoomuksen viesti on selvä: jokaisella on oikeus turvalliseen vanhuuteen ja hoivaan omalla kielellään. Samalla tiedämme, että hyvää hoivaa saa päivittäin suuri joukko ihmisiä. Epäkohdat on korjattava, tarvitaan parempaa johtamista, valvontaa ja perehdytystä.

Pelkkä hoitajamitoitus ei yksin ratkaise hoivan ongelmia, jos työntekijöitä ei ole saatavilla. Tämän myöntää nyt myös SDP, vaikka se aiemmin vastusti hallituksen linjaa. Vain vahva julkinen talous turvaa sen, että suomalaiset saavat laadukasta hoivaa myös tulevaisuudessa. Sen eteen Orpon hallitus tekee määrätietoisesti työtä. Kysyn sosiaali- ja terveysministeri Rydmanilta: mihin konkreettisiin toimiin hallitus ryhtyy, jotta vanhustenhoivan valvonta, lääkehoidon turvallisuus ja perehdytys saadaan kuntoon, jotta jokainen vanhus saa elää [Puhemies koputtaa] arvokkaasti elämänsä loppuun asti?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.32 **Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja on aivan oikeassa siinä, että etenkin vanhenevan väestön hoivan piirissä kielitaidolla on aivan keskeinen roolinsa. Vaikka kuinka olisi ollut kielitaitoinen oman elämänsä aikana, niin mitä enemmän alkaa ikää kertyä, sitä tärkeämpää on, että sen hoivan ja asiakastyön saa nimenomaisesti sillä omalla äidinkielellään. On myös niin, että laeilla ja pykälillä ei ole merkitystä, jos ei niitä noudateta — näissä paljastuksissa, mitä nyt olemme saaneet kuulla, olemme nähneet merkittävän huonoa johtamista — ja varmisteta, että lakia todella myöskin hoivayksiköissä noudatetaan.

Kuten olen aiemminkin täällä kyselytunnilla kertonut, niin olemme valmistelemassa sekä ammattihenkilölainsäädännön uudistamista että valvontalain päivittämistä, joissa molemmissa korotetaan hoivahenkilökunnan kielitaitovaatimuksia ja annetaan Lupa- ja valvontavirastolle myöskin järeämmät työkalut siihen, että he pystyvät tehtäväänsä valvovana viranomaisena hoitamaan. Siten pyrimme ainakin lainsäädännön keinoin varmistamaan sen, että vanheneva väestö [Puhemies koputtaa] saa sen laadukkaan hoivan, minkä se ansaitsee.

Punkt i protokollet PR 47/2026 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, olkaa hyvä.

16.34 **Kimmo Kiljunen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa pääministeri, te totesitte juuri äsken, että teillä on talouspolitiikkaa, jota sosiaalidemokraateilla ei ole. On monia, jotka ovat todenneet, että teillä on epäonnistunutta talouspolitiikkaa, jota sosiaalidemokraateilla ei ole. Sen takia me kärsimme näistä leikkauksista. [Jenna Simula: Teillä on pelkkiä vapusatasia!]

Julkiseen keskusteluun on tullut kummallinen mantra: eläkeläiset on saatava leikkauksiin mukaan. Te tiedätte vallan hyvin tilastoista sen, kuka on suurin yksittäinen käyttäjäryhmä suomalaisissa terveyskeskuksissa. He ovat yli 65-vuotiaat ihmiset. [Hälinää — Puhemies koputtaa] Puolet terveyskeskuskäyntejä tehneistä on yli 65-vuotiaita ihmisiä. Meitä on vain 23 prosenttia kansalaisista. Silloin kun me puhumme hoitopääsystä, sen ongelmista, hoivaan tehtävistä leikkauksista, asiakasmaksuista, kysymys on nimenomaan iäkkäistä suomalaisista ihmisistä. Eikö niin, että tämä mantra siitä, että eläkeläiset eivät osallistuisi näihin leikkaustalkoisiin, on perätöntä puhetta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.35 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin se, että hallitus on tehnyt selkeän päätöksen jo hallitusohjelmaneuvoitteluisaan: me emme ole eläkkeisiin puuttuneet. Se on ollut selkeä linjavalinta, ja uskon, että olemme edustaja Kiljusen kanssa samaa mieltä, että se on ollut viisas valinta.

No, mitä sitten tulee näihin säästötoimenpiteisiin, tehostamiseen, maksukorotuksiin, niin kyllä ne osuvat tietenkin laajasti. Mutta samaan aikaan jälleen kerran muistutan siitä, että kokonaisrahoitusta on pystytty kaiken säästämisen keskellä lisäämään neljä miljardia tämän hallituskauden aikana, mikä on merkittävä summa. Se tehdään siksi, että koko tämä meidän sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmä toimii mahdollisimman hyvin. Mutta mitä tulee talouspolitiikkaan, niin siis se tilanne, missä me ollaan, jossa korkojen nousu, josta varoitimme jo viime kaudella useaan otteeseen, on neljä miljardia enemmän vuoden 27 tassossa kuin silloin, kun me aloitettiin. Se on peruja menneiltä ajoilta, jossa ovat olleet varmasti lähes kaikki puolueet mukana. Sen lisäksi nämä sote-menot neljä miljardia [Puhemies koputtaa] ja puolustusmenot noin pari miljardia. Tämä on vain se kokonaistotuus, jossa me joudumme [Puhemies koputtaa] näitä asioita ratkomaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

16.36 **Sofia Virta vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun ihminen sairastuu tai kohtaa vastoinkäymisiä ja ongelmia, joihin hän tarvitsee sosiaali- ja terveyspalveluita, niin silloin kun palveluiden saantia vaikeutetaan tai henkilöstöä leikataan, nämä ongelmat-han ihmisen arjessa eivät häviä. Sitä voisi kuvata vähän kuten pääministeri edellä kuvasi, että ne itse asiassa kasvavat korkoa, ne tulevat kalliimmaksi hoitaa. Sinä päivänä, kun hän sitten saa sen avun sosiaalipalveluissa tai terveyspalveluissa, ongelma on vaikeampi ja se on kalliimpihoitoinen. Eikö silloin talouden näkökulmasta ainoa avain tässä vaikeassa yhtälössä, jossa väestö ikääntyy ja rahaa on vähän, olisi juurikin se, että ennaltaehkäisyyn, perusterveydenhuoltoon panostetaan? Te olette tehneet päinvastoin: te olette leikanneet hoitotakuusta; te olette laittaneet hyvinvointialueet säästämään tavalla, jossa he ovat joutu-

Punkt i protokollet PR 47/2026 rd

neet karsimaan perustason palveluista; te olette leikanneet järjestökentästä; ja nyt te esitätte esimerkiksi kasvatus- ja perheneuvonnan lakisääteisyys poistamista. Se on varhaisen tason palvelu. Tätä voisi kutsua aika holtittomaksi talouden näkökulmasta.

Sosiaali- ja terveysministeri, perustelisitteko, miksi hallitus valitsee leikata ennaltaehkäisystä ja perusterveydenhuollosta, joka on ainut avain [Puhemies koputtaa] tästä sotien kriisistä talouden näkökulmasta ulos?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.37 Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herera puhemies! Edustaja Virta on aivan oikeassa siinä, että oikea-aikainen hoitopääsy ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oikeiden diagnoosien tekeminen on aivan keskeinen asia ensinnäkin parhaan mahdollisen hoitoennusteen osalta ja myös ihan taloudellissakin mielessä, että silloin, kun asiaan pystytään puuttamaan varhaisessa vaiheessa, myös hoidon kokonaiskustannukset muodostuvat matalammiksi kuin silloin, kun tämä todetaan vasta myöhäisessä vaiheessa. Tässä avaimena on nimenomaan hoidon jatkuvuus ja se, että pääsee mahdollisimman usein saman tutun hoitajan, saman tutun lääkärin hoitettavaksi, joka jo ennakkolta tietää potilaan tilanteen ja siten pystyy tehokkaammin myöskin hahmottamaan, mistä potilaan tilanteessa on kyse. Tämän vuoksi kaiken sen säästämissäkin ja taloudellisen paineen keskellä, jossa olemme, olemme nimenomaan panostaneet tähän omalääkäri-, omahoitaja-, omatiimimallin kehittämiseen. Siihen on nyt laitettu haku hyvinvointialueille, ja hyvinvointialueet ovat hakemuksensa jättäneet peräti 40 miljoonan euron edestä. Uskon, että kun saamme tätä paremmin vakinaistettua, niin se tulee [Puhemies koputtaa] myöskin johtamaan kustannustason alenemaan.